te komisije, pač ni težko uganiti, saj se že sedaj govori, da bodo v teh komisijah zastopane politične stranke, ki so sedaj na vladnem krmilu. Govori se še celo, da bo v glavni komisiji zavzemal odlično mesto neizvoljeni samostojni poslanec Kirbiš!

Velika poneverba. V Zagrebu so spravili pod ključ trgovca Gomzija, ker je osleparil razne bogataše za 5 milijonov kron. Bogati ljubljančani so mu poverili nalogo, naj nakupi v Zagrebu za 5 milijonov kron zlata, katerega so nameravali potem ti gospodje iztihotapiti. Trgovec Gomzij pa ni kupoval zlato, ampak je izročen mu denar porabil na zvit način za svoj žep.

Zagrebški Maksimir prodan. Država je odkupila prekrasni vrt Maksimir, last zagrebškega nadškofa. Kupna pogodba je že podpisana. Z vsemi gospodarskimi poslopji vred meri posestvo 1300 oralov. Vse skupaj je kupila država za 13 milijonov za poljedelsko višjo šolo v Zagrebu.

Na smrt so obsodili v Mostarju brata Ignacija in Nikolaja Hadžiča ter nekega Ačima radi roparskega napada in tatvin. Nikolaja Hadžiča in Ačima je sodnija pomilostila na dosmrtno ječo. Ignacij Hadžič pa je bil preteklo sredo v Mostaru obešen.

Črna góra. Črna gora šteje: 25.000 davkoplačevalcev, 20.000 uradnikov, 10.000 vpokojencev, okoli 15.000 invalidov, 100 ministrov, generalov in drž. svetnikov na razpoloženju in 300.000 duš, ki živijo od državne pomoči v hrani in kreditih za preskrbo siromašnih krajev. Žalostne številke!

Inozemske vžigalice so v naši državi prepovedane. Finančno ministrstvo je v svrho zaščite domače industrije prepovedalo uvoz inozemskih vžigalic. Naredba finančnega ministra se nanaša posebej na vtihotapljeno blago („Solo" in druge). Zaloge inozemskih vžigalic bodo finančne oblasti trgovcem zaplenjevale, ker je država s temi preveč prikrajšana na monopolnih taksah. Proti trgovcem, ki bi še zanaprej spravljali vtihotapljene vžigalice v promet, bo oblast postopala po zakonitih kazenskih določilih.

Slavnostna telovadna prireditev mariborskega in študenškega Orla. Mariborski ter študenški Orli in Orlice priredijo na praznik Brezmadežne, t. j. 8. t. m., ob pol 5. uri pop. v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru slavnostno telovadno akademijo. Na sporedu je 11 ljubkih in skrbno pripravljenih točk. Nastopilo bo skupno 130 Orlov in Orlic. Ob tej priliki bodo člani in članice marib. odsekov oziroma krožkov nastopili z vajami za II. Vseslovanski Orlovski tabor v Brnu. — Blagajna se otvori ob 4. uri popoldne. Prijatelji naše mladine, pridite v obilnem številu! Spored je tako prvovrsten in izbran, da vam ne bo žal, ako boste to prireditev posetili! Bog živi!

Izobraževalno društvo v Slivnici pri Mariboru priredi v nedeljo 4. dec. po večernicah v „Društvenem domu" Miklavžev večer. Darila opremljena z naslovom, naj se prinesejo k g. organistu. Odbor,

Na vesali svatbi Zaber-Vrečko v Kotljah pri Guštanju so gostje v prijetnem razpoloženju nabrali 200 K za katol. tiskovni sklad. Novoporočencema obilo sreče! Darovalcem izreka uprava »Slov. Gospodarja« prisrčno zahvalo.

Za »Gospodinjski tečaj« v Dobravi, občina Dolena pri Ptuju se je na gostiji Antona Pislak in Marije Mesarič v Deklecah nabralo 300 kron. Živeli narodno-zavedni svatje, poročencema pa obilo sreče.

Lep dar za Kmetsko zvezo! Svatje g. Florjana Žerak in Marije Romih na Ponikvi ob južni železnici so zložili za Kmetsko zvezo 154 K. Prisrčna hvala! Bog daj mnogo takih svatov!

Novi koledarji. V Cirilovi tiskarni v Mariboru sta izšla sledeča koledarja: „Pisarniški skladni koledar" za leto 1922 in stane brez poštnine 20 K, nadalje „Mali stenski koledar" za leto 1922, nalepljen naj karton in stane brez poštnine 5 K. „Koledarček Kmetske zveze" z bogato vsebino se dobi v Tajništvu Kmetske zveze v Cirilovi tiskarni in v Tajništvu Kmetske zveze ali SLS v Celju, hotel „Beli vol" in stane lično vezan 18 K. Izšel je tudi „Planinski koledar", pripraven zlasti za hribolazce in se naroča pri Bruno Rotter, Maribor, Krekova ulica 5-I. Stane 5 din. ali 20 K, po pošti 21 K in 20 vin.

Vsem uradom in pisarnam! Raznovrstne pisarniške potrebščine kot papir, fini kancelijski in konceptni, mapice, kasete, ovojni papir, črnilo, peresa, svinčnike, radirke ravnila, vse raznovrstne tiskovine za župne in občinske urade, za šolska vodstva, krajne šolske svete, za zasebne pisarne itd. kupite najceneje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Božične razglednice in svilen papir gladek in prešan (kreppapir) se najceneje kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kmetski koledarček, ki ga je za leto 1922 izdala Kmetska zveza je izšel. Koledarček ima lino žepno obliko. Obsega 106 listov papirja ali 212 strani. Vsebina je tá-le: 1. Koledar za l. 1922. 2. Pouk o kolkovnih pristojbinah. 3. Delovanje KZ. 4. Naslovi za nakup in prodajo pridelkov in vseh potrebščin pri gospodinjstvu in gospodarstvu. 5. Kako se izračuna kubična mera okroglih debel ali klad. . Preračunanje pesti v metersko mero. 7. Koliko časa traja pojatev pri domačih živalih. 8. Koliko časa so povprečno breje nekatere živali. 9. Za valjenje potrebujejo. 10. Sesanje traja. 11. Razmerje med živo težo in težo zaklane živali. 12. Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži.. 13. Pomoč ponesrečenim ljudem v prvi sili. 14. Rejska središča. 15. Semenogojske postaje. 16. Zvinorejska središča. 17. Gnojila in gnojenje. 18. Vsebina rastlinskih in redilnih snovi v odstotkih. 19. Hlevski gnoj. 20. Gnojnica. 21. Sestavljen gnoj ali kompost. 22. Zeleno gnojenje. 23. Umetna gnojila. 24. Navodilo za ravnanje z brejimi živalmi in o pomoči pri porodih. 25. Sirčki iz kisle in sladke izvare. 26. Postavne določbe glede jamstva pri kupčijah z živino. 27. Naslovi denarnih zavodov, kjer se najbolje naloži denar in dobijo velika in mala posojila. 28. Sestindvajset tabel za vpisovanje prejemkov in izdatkov za 12 mesecev in 42 praznih strani za vpisovanje drugih stvari. — Koledarček ima, kakor je razvidno iz tega seznama, res zanimivo vsebino. Potrebuje ga mali in veliki posestnik, obrtnik, trgovec, pa tudi najemnik, viničar ali delavec. Pozivamo vse krajevne organizacije naše stranke, kmetijske podružnice, zadruge in občinske odbore, posebno pa naše vrle mladenke in mladeniče, da zberejo naročnike za koledarček in pošljejo naslove na tajništvo Kmetske zveze v Mariboru. Najbolje je, da si ena župnija ali občina skupno naroči toliko izvodov, kolikor jih upa razpečati. Denar se pošlje po položnicah, ki jih priložimo. En izvod stane s poštnino vred 18 K. — Tajništvo Kmetske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Vina se popije čimdalje več. To dejstvo se v sedanji povojni dobi ne opaža samo pri nas v Jugoslaviji, ampak v vseh državah, ki so bile zapletene v vojno. Cena ne igra posebne vloge. V Nemški Avstriji stane n. pr. liter vina 450 -500 K in vendar je konzum dvakrat večji nego pred vojno.

Vinogradniki držijo z blagom nazaj. Komur ni skrajna sila za denar, ne proda vina. Na trgu je malo blaga, čeravno tu li povpraševanje ni veliko. Vsak krčmar in trgovec kupi samo za trenutno rabo. Vinogradniki in kupci živijo takorekoč iz roke v usta. Vse čaka.

Vinske cene. Opazovalcu razmer na jugoslovanskem vinskem trgu se mora vriniti vprašanje: Kako je mogoče, da vinske cene v Jugoslaviji vedno rastejo vkljub precej dobri letini 1921. Lansko leto na spomlad je naenkrat nastopila stagnacija vinskih cen; držale so se nekaj časa na doseženi višini povprečno 20 K za srednjo dobro blago potem pa so cene začele padati in meseca avgusta, septembra, se je isto blago kupovalo po 15—16 K. Vinska trgovina je pričakovala, da bodo cene moštu pod 15 K, posebno ker ni nobenega izvoza in se prikazovala srednja trgatev. Prišlo pa je drugače! Cene novemu vinu so kar v začetku bratve prekosile cene starih vin in nakup novega blaga se je začel s približno ceno 19—20 K za liter mošta od preše. V poznejših tednih so nakupovalne cene dosegle 21, 22, 23, 24 K za boljšo sortirano blago celo 26—28—30 K in čez. Da čisto, pretočeno vino ne bo padlo pod gori omenjene cene je skoraj sigurno. Kje tiči vzrok temu naraščanju cen? Ker izvoz naših vin ne pride v poštev, tiči vzrok v notranjih razmerah naše države. Za naraščanje vinskih cen v Jugoslaviji, so merodajni trije vzroki: a) Naraščanje domačega konzuma; b) Izrek producentov: »Vino mi je ljubše ko denar"; c) padanje valute.

Valuta je padla in to se pozna tudi na vinskem trgu. Cene gredo navzgor, ker vse cene rastejo. Naraščanje cen pri moki tirja neizprosno povišanje delavskih plač. Zanimivo bi bilo, ako bi kdo preračunil, ali so naše vinske cene res poskočile sorazmerno s padanjem naše valute. Ako bi primerjali povišanje vinskih cen v državah z zdravo valuto bi prišli do spoznanja, da bi se morale naše vinske cene pri sedanji valuti podvojiti z ozirom na lanske cene.

Trte cepljenke prve vrste oddaja ravnateljstvo vinarske in sadjarske šole v Mariboru za sajenje 1922 po ceni šest kron za komad franko oddajno mesto naslednjih sort: žlahtnina, mozlavina (šipon), laški rizling, silvanec (zelenčič), beli burgundec in rizling (mala graševina) na priporočljivih podlogah. Pismene prijave, na kterih potrdi pristojni občinski urad, da rabi naročnik trte za svoj lastni vinograd, je pošiljati najkasneje do 23. decembra 1921 ravnateljstvu, ki razpoložljivo število cepljenk končnoveljavno dodeli, na kar se mora polovica vrednosti plačati takoj, ostala polovica pa ob prevzetju blaga.

Za čebelarje. Za Ljutomer in okolico se vrši ustanovni občni zbor čebelarske podružnice v nedeljo, dne 4. decembra 1921 po rani službi božji, t. j. ob 8. uri v gostilni Vaupotič v Ljutomeru. Predaval bo državni čebelarski potovalni učitelj Ivan Jurančič od Sv. Andraža v Slov. goricah. Čebelarji in prijatelji čebelarstva pridite gotovo!

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 22. novembra t. l. Prignalo se je 9 bikov, 223 volov, 407 krav, 9 telet, 8 konj. Skupaj 656 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: Debeli voli kg žive teže 14—22 K, poldebeli voli 12—14, plemenski voli 9—11, biki za klanje 10—12, klavne krave debele 12—15, plemenske krave 8—12, molzne krave 10—16, breje krave 10—16, mlada živina 10—14, teleta 12—14, krave za klobasarje 7—8 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste kg 24 K, II. vrste 22 K, meso od bikov, krav, telic kg 16 K, telečje meso I. vrste kg 20 K, II. vrste 18 K, svinjsko meso sveže kg 32 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 25 novembra 1921 se je pripeljalo 118 svinj, 1 kozo in 2 ovci. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 4 tedne stari komad K 90—120, 5—6 tednov 240—260, 6—8 tednov 350—480, 4—6 mesecev 640—760, 3—10 mesecev 1300—1600, 1 leto stari 2800—3000, 1 in pol leta stari 3000—3600 K. Plemenske 1 kg žive teže 26—20 K. Pol pitane 1 kg mrtve teže 34—36 K. Ovce komad 450—500 K. Koza 500 K.

Cene poljskim pridelkom. V Novem Sadu stane pšenica (80 kg) 1.350 K, rž (74 kg) 1.080 K, krmilni ječmen (64 kg) 980 K, oves baški 830, sremski 830 K, srbski 820 K, koruza stara 1.050 K, nova 93 K, banatska stara 1.000 K, moka št. 0 1.850 K moka za kuho 1.750 K, krušna moka 1.550 K, otrobi baški 630 K, fižol beli novi 1.150 K, stari 1.030 K.

Hmelj Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo po tujem hmelju nobenega popraševanja. Za domači hmelj srednje in slabše kakovosti so ponujali 5200 do 5700 čehoslovaških kron za 50 kg. Za hmelj prvovrstne kakovosti so pa ponujali do 6300 za 50 kg. Hmeljska kupčija je bila v obče zelo malenkostna. V Nemčiji naraščajo stalno cene za hmelj, kajti za 50 kg. hmelja ponujajo po 15.000 mark. V Franciji vlada veliko pomanjkanje hmelja.

Blato iz ribnikov. Če ribniki niso bili kakšnih 14 do 15 let izčiščeni, se lahko vporabi blato kot gnojilo. Ribnike je treba v jeseni iztrebiti, blato pa spraviti v ne predebele plasti, ki ne smejo biti preveč izpostavljene vremenskim izpremembam. Blato je treba od časa do časa prekopati. Na ta način se izpremenijo nekatere sestavine, ki škodujejo rastlinam. Ako v spomladi gnojimo s tem blatom, lahko v gotovih okoliščinah dosežemo precejšen uspeh posebno na poljih in travnikih. Najboljše pa je, ako porabimo ta materijal za kompost. Proces razkrajanja pospešimo z dodatkom apna. Kakovost tega gnojila se znatno zboljša, če ga polivamo čestokrat z gnojnico. Kompost, kateremu je primešano blato iz ribnikov, dozori tedaj, ko postane tvarina rdeča.

Koliko kave porabi naša država? V naši državi se porabi na leto krog 200.000 bal kave (1 bala = 50 kg). Na celem svetu se pridela na leto nad 22 milijonov bal kave. Največ kave se pridela v Braziliji in sicer ¾ pridelka celega sveta. Glavno izvozno pristanišče Brazilije je Santos. Ta rastlina raste v vročih deželah Azije, Afrike, Južne in Srednje Amerike ter je navadno grm, le redkokedaj drevo, visoko 4—12 m. Da ne zraste tako visoko, odrezujejo vršičke in puste rastlino zrasti do 2 m visoko. Listje ostane vedno zeleno in je podobno lavorjevemu. V četrtem letu začne roditi. Cvetje je belo in razširja zelo prijeten in fin duh. Rastlina doseže starost 20, le redkokedaj do 50 let. Prvotna domačija kave je bila južna Abesinija, kjer še dandanes raste divja. Iz Abesinije so jo zanesli v Arabijo, v Indijo, leta 1741 pa v Brazilijo, kjer ji obnebje najbolj prija.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 290—293 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 3½, za 100 čehoslovaških kron 309½—312, za 100 nemških mark 110—112, za 100 laških lir 1160 jugoslovanskih kron. Francoski frank stane 20—20½ naših kron. V Curihu notira naš dinar 170. Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja padla za 5 točk.

Dopisi.

Iz dežele. Nov volk v ovčji obleki se je v obliki „Naše vasi" priklatil v deželo z namenom, da bi tulil proti avstrijskemu revmatizmu, rimskemu klerikalizmu in beograjskemu centralističnemu absolutizmu. „Naša vas", — urednik je neki Novačan Anton, baje doktor, — se čuti brezdvomno poklicana, da združi vse kmete v Sloveniji in jih priklopi k srbski zemljoradniški stranki. Vse dobro, bi človek mislil, čim močnejša bo kmetska stranka, tem večji vpliv bo imela na zakonodajstvo. A nadaljne strani prve številke „Naše vasi" od dne 10. nov. t. l. te pa pouče o vsem drugem. Naša vas ne išče samo kmetov, ampak se hoče boriti tudi za svobodo vesti oz. brezverstvo in narodno cerkev. Kdor pozna hinavsko besedičenje v službi svobodomiselstva stoječih slovenskih listov, ve dobro, kam meri taka govorica. Tudi mi katoliški kmetje dobro poznamo take tiče, ki najraje pojo o rimskem klerikalizmu in nadvladi duhovnov, katero si izmišljuje samo zato, da ložje agitira proti SLS. „Naša vas" naj bo le mirna, mi slovenski kmetje smo vsi dobri Jugoslovani in zvesti bratje naših rojakov-kmetov; mi ne bolehamo prav nič na avstrijskem revmatizmu, pač pa smo živo prepričani, da „Naša vas" šepa na pameti, ker vidi v nauku in zahtevi kat. Cerkve ozir. kat. duhovnikov, da naj katoliški kristjani živimo po naukih Kristusovih, ki jih oznanjuje edino sveta kat. Cerkev, že nadvlado duhovnikov nad nami. Zato odločno odklanjamo ponujeno nam narodno cerkev, tudi slovensko, ker vemo, da Kristus ni ustanavljal narodnih cerkva, ampak eno vesoljno cerkev, v kateri naj vsi narodi žive v bratski slogi in ljubezni po njegovih naukih. Kar se pa tiče boja proti srbskemu Dunaju, centralističnemu absolutizmu, bo pa bližnja bodočnost menda ravno tako pokazala kaj je na tem resnica, kakor je pokazala tudi rohnenje samostojnih proti centrali kot prazni strah. Časopis, ki si drzne na dan s takimi smernicami in ki smeši poštene slovenske katoliške kmete z nesramnim poročilom, da se mi kmetje pretepavamo, ko pa poldne zvoni, prekinemo pretep, da molimo in po molitvi zopet nadaljujemo pretep. Tak časopis mi odločno odklanjamo. Za to pa svetujemo „Naši vasi" samo to: Poberi svoja šila in kopita in hajdi od nas tja nazaj, od koder si prišla. Nekaj pristašev znaš dobiti pri tistih, proti katerim potuhnjeno nastopaš, namreč pri samostojnih. Za savinjske splavarje pa so se Kmetske zveze v Savinjski dolini potegovale že večkrat in sicer 31. sept. 1920 in 6.